

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II

„Gazeta”iese în fiecare săptămână
 Abonamente pentru Anștia-Ungaria
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 la administrațiune, piața mare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un exemplar 5 cr. v. a. s. 80
 bani.
 Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte.

Nr. 251.

Brașov, Luni, Marți 15 (27) Noembrie

1888.

Brașov, 14 Noembrie v.

„Vedă, onorată cameră, că aceea e nenorocirea nu numai a regilor, ci adeseori și a națiunilor, că nu le place să audă adevărul.”

Cuvintele aceste, cu cari deputatul național sas, Edmund Steinacker, a apostrofat în dieta ungară pe deputații unguri, — când aceștia, fiind vorba de cesțiunea naționalităților, începură după obicei a face sgomot și a intrerupe pe vorbitor cu strigările lor pătimate de reprobare — caracterizează de minune însemnătatea discuțiunii, ce s'a încinsă cu ocaziunea desbaterei proiectului de lege asupra regaliilor, din cauza unor afirmări ale deputatului Busbach, cari nu se țineau de obiect și se refereau la politica de maghiarizare a guvernului.

Deputatul guvernamental Busbach, vorbindu adevărat despre Budapesta și despre importanța orașelor, a judecatu chiamarea orașelor numai din punct de vedere de rasă și a dîșu, că în prima linie misiunea Ungariei este maghiarizarea și că acesta se pôte săvîrși cu succes numai prin mediul orașelor. A constatatu mai departe numitul deputat, că de când s'a inaugurat opera maghiarisării în orașe prin asilurile de copii, prin școlile de stat și prin școlile elementare, maghiarimea se estinde în totă țera și se bucură, că maghiarizarea este acuma chiamarea elementului cetățenesc. În fine a arătat cu bucurie cum s'a maghiarisat Budapesta în cei 20 de ani din urmă.

Deputatul Steinaker n'a lăsat să trecă această ocaziune spre a da lui Busbach răspunsul cuvenit. Dîșul i-a mulțumit înainte de toate pentru sinceritatea cu care s'a pronunțat constatîndu, ca un martor clasic, că adevărate sunt plîngerile celor din sinul naționalităților și că în adevăr e vorba aici de practicarea în stil mare și cu multă energie a meșteșugului maghiarisării.

Dacă noi cari sedem pe băncile aceste — dîșe Steinaker — susținem că statul nu măsură cu egală măsură, ne tot veniți cu pretensele instituțiunii liberale și cu legea de naționalitate, care nu se execută. Ei bine, acum vine deputatul Busbach și formulăză teoria acelei praxe, ce-o sîmțim noi de mult și contra căreia ne plîngem și din deducțiunile lui rezultă că acesta egală îndreptățire nu există în realitate. Etă, domnilor, cătu de multă predomină politica de rasă tocmai la aceia, cari facu mai mare gură cu ideea de stat.

Eri — adause Steinacker — curtea cu jurați din Budapesta a condamnatu pe un Român pentru aceea, pentrucă a dîșu că rassa maghiară pune interesele sale peste interesele statului, sîu mai bine dîșu își identifică pe deplin interesele sale cu interesele statului. (Cuvintele aceste au fostu salu-

tate de aprobări sgomotose din dreapta și din stînga.) Vî întreb acum, decă deputatul Busbach nu a susținut totu aceea aici în cameră, dîr de ar dîce-o și altundeva, credu că n'ar întimpina în acestu stat alu egalei îndreptățiri unu astfelu de procuror, care pentru acesta s'îl tragă la răspundere.

După acesta nemerită provocare la procesul de presă alu d-lui Albu, despre care raportăm mai jos, deputatul Steinacker a trasu concluziunea, dîcîndu, că deorece Busbach, desvoltîndu teoria maghiarisării, afirmă că rassa maghiară e chiamată a conduce pe celelalte și a rîndu totu în stat în numele sîu și după ale sale proprii interese și că prin urmare această rasă are trebuință să fiă sprijinită de un puternic guvern centralu, urmîză, că dela implinirea problemelor statului sunt eschiși acei cetățeni ai statului, cari nu se țin de rassa maghiară.

Fôrte corectă și logică a fostu deducțiunea deputatului național sas, dîr, vorba lui, este nenorocirea Maghiarilor, că nu voescu să audă adevărul. Președintele camerei Pechy a intreruptu pe Steinacker imputîndu-i în termeni aspri, că agitîză în contra Maghiarilor și că voiesce să ducă în erore pe aceia, cari nu cunosc relațiunile din Ungaria. Președintele a întrebîntat ca motiv frasa multu imblătita, că nu există pe rotogolul pămîntului națiune, în sinul căreia alte naționalități s'ar bucura de mai mare libertate ca în Ungaria.

Cum rămîne însă cu maghiarizarea? La acesta n'a putut răspunde nimic d-lu Pechy, după ce întrega dreptă și stîngă a aplaudat aserțiunile deputatului Busbach.

Dîr decă președintele camerei a fostu pătimaș față cu deputatul Steinacker, atunci ministrul-președinte Tisza l'a tractat chiar cu dispreț, ofensîndu totodată pe totu conducătorii naționali ai Sasilor.

Poporul săsescu — dîșe d-lu Tisza, — e bun și patriotic, numai „nenorocii” lui de conducători îl facu să se ferescă de a merge mîna în mîna cu Ungurii; dîr voru înceta și aceste timpuri și poporul nu va asculta întotdeauna de vorbele profetilor falși și va uita încă și numele conducătorilor acestora!

D-lu Tisza a vorbitu ca totdeauna, când nu vrea să audă adevărul. Dîr vorbele lui merită a fi esaminate mai de aproape, ca să scim odată cum stăm cu „poporul” și cu „conducătorii” lui.

DIN AFARĂ

„Corr. de l'Est” a primitu din Bruxela soirea, că garnisonele germane din Alsatia-Lotaringia primescu dela anul nou considerabile întăriri de trupe. Totodată se construiesc fortificațiunii noue

lîngă Lucelles la granița germană-elvețiană-franceză.

Bugetul imperiului german pe anul 1889 prevede construirea unei noue flote de luptă, deorece corăbiile actuale de răboiu sunt cele mai multe învechite. E vorba de construirea a 4 corăbii cuirasate, costîndu fiecare 9-3 milioane mărci, cu totul 37-2 milioane; 9 alte vase cuirasate cu câte 3-5 milioane, cu totul 31-5 milioane; 7 corvete-incrucisatori costîndu toate 38-5 milioane; 4 incrucisatori costîndu împreună 6-4 milioane; 2 aviso pentru 2 milioane, 2 vase pentru divisiunea de torpilor cu 1-2 milioane. Tote împreună voru costa 116-8 milioane.

Suakimulă, care e apăratu de generalul englesu Greutell, e fôrte strîmtoțat de rebeli, care l'au asediat. Atât guvernul englesu, cât și comanda supremă a trupelor englese, ce țin ocupat Egiptul, își dau tôte silințele ca să susțină pentru Chedivul acelu punct importantu dela Marea Roșă. Guvernul egiptenă a trimis trei batalione sudaneze de 3000 de omeni, ca să întărescă garnisona din Suakim, și generalul Grenfell a primitu șese tunuri Nordenfeldt ce le ceruse. Cu tôte astea, situațiunea apărătorilor pare a fi desperată. Rebelii, cari deja s'au întărit cu șanțuri, întretin continuu focul în contra orașului și a forturilor. În nopțile dia urmă, precum se anunță din Cairo cu data 19 Noembrie n., au fostu aruncate în orașu vr'o 24 granate. Inimicul e fôrte numeros și Chedivul a cerut prin Mukhtar-pașa ajutoru din Constantinopol, provocîndu pe Pôrta să ia asuprași apărarea Suakimului, căci altfel ori trebuie să predea acestu punct, ori să-l cedeze altei puteri. Se crede că guvernul englesu voiesce să facă pe Pôrta a renunța, la Suakim, pentrucă să ofere apoi Italiei posibilitatea, d'a câștiga unu alu doilea punctu la Marea Roșă. Se pare că Pôrta nu e inclinată să renunțe la Suakim și în Constantinopol se crede, că decă Chedivul nu e'n stare să susțină acestu punct, Sultanul s'ar pute decide în cele din urmă să trimetă trupe din Arabia la Suakim.

„Kurjer Lwowski” raportăză, că generalul Gurko a dat ordinu, ca în Polonia rusescă fără amănare să se repareze și dirigă căile și podurile. În scopul acesta s'a asigurat o sumă mai mare de bani.

Moștenitorul de tron alu Rusiei întorcîndu-se din Copenhaga cătră casă, a trecut prin Berlin. Impăratul Wilhelm, care l'a întîmpinat la gară împreună cu prințul Enric și cu corpul generalilor, a distins pe marele prinț printr'o primire extraordinară. L'a însoțit până în palatul ambasadei rusesce și a luat parte la cina dată de ambasada, înainte ca moștenitorul de tron rusescu să-l fi cercetat.

Procesul de presă alu fôiei „Romänische Revue” în a doua edițiune.

Scim, că procesul de presă alu fôiei „Romänische Revue”, în urma căruia curtea cu jurați din Arad a condamnatu pe d-lu Stefanu Albu, ca autor alu articulelor incriminat, la unu an închi-

sore de stat și 500 fl. amendă, în urma apelațiunii s'a anulat, urmîndu a se pertracta a doua oră înainte curții cu jurați din Budapesta. Acestă a două pertractare s'a ținut în ziua de 22 Noembrie și despre decursul ei publicăm, după „Egyetértés”, următorul raport:

Judecătoria de presă a fostu compusă din domni Franciscu Szekacs ca președinte, Bela Rudnyanszky și Iosifu Kalosy, ca votați. Acusațiunea a susținut o subprocurorulu r. Alexiu Goszdu, er apărător alu acusatului a fostu Coriolanu Brediceanu, avocat în Lugos.

Înainte de constituirea juriului, apărătorul a declarat, că are încredere în jurați din Budapesta și de aceea nu vrea să întrebunzeze dreptul excepționalei. S'au tras apoi la sorți jurați și s'a constituit juriul în modul următor: Jurați ordinari: Bonca Miklos, Brazay Kalman, Buzik Andras, Hoff Ferencz, Weinberger Gusztav, Halasz Ferencz, Kanczer Kalman, Hindy Kalman, Totis Andor, Megyeri Krauss Lajos, Ghycey Lajos, Emmerling Vilmos; jurați suplenți: Huzella Elek, Freiburger Pal.

După acesta acusatul Stefanu Albu răspunde la întrebările președintelui, că e căsătorit, e de 41 ani, n'a fostu nicodată pedepsit pentru delict de presă și declară, că el este autorul articulelor incriminat.

Se cetesce actul de acuzare alu procuraturii reg. prin care se incrimineză doi articuli apăruti în „Romänische Revue” din Reșița sub titlul: „Situațiunea Romänilor în Ungaria și Transilvania”, și „Biserica gr. or. în Ungaria și Transilvania”. În pasagiile incriminate (pe cari le-am comunicat cetitorilor fôiei noastre cu ocaziunea pertractării din Arad) se afirmă, că Maghiarimea persecută pe Romani, li delată din funcțiunii și că li-a luat chiar și posibilitatea de ași căuta satisfacțiune pe calea legii pentru vătămările ce li-se fac; în fine acuză pe Maghiari, că împedecă desvoltarea bisericeii gr. or.

Acusatul cere cuvînt. Elu declară, că a fostu fôrte surprins, când s'a pomenit că se intentăză contra lui proces de presă pentru agitare. Declară serbătorește, că nicodată în viața lui n'a avut intențiunea să aște pe compatrioții lui contra Maghiarilor. Singura intențiune, ce a avut, a fostu, ca să critice greșita politică de naționalitate a guvernului.

Se cetesce apoi ambii articuli incriminat în traducere maghiară, după care urmîză pledoarele:

Goszdu Elek, subprocuror r. dîșe:

Dacă privim statistica proceselor noastre politice de presă, fără îndoie că ne pare bătător la ochi, că procesele de presă intentate pentru agitațiunii contra naționalităților stau în legătură cu dispozițiunea politică europeană, sunt nescă adevărate termometre ale iclinațiunilor răboinice, sîu pacnice. În an. 1870, când Rușii, sub firma eliberării creștinilor, s'au resculat contra Turciei, în Ungaria au răsărit ca și bureții procesele intentate pentru agitațiunii de naționalitate, și totu asemenea s'a întîmplat și în anii din urmă, când Rusia erăși a început să zîngănescă sabia. Naționalitățile erăși au început să vorbescă despre persecuțiune, despre tira-

nisări, amăgitorii erăși ațîță pe poporul credul.

Nu este greu a afla cauza pentru ce se întimplă astfel; sgomotul turburărilor, chaosul politicii totdeauna este în avantajul agitatorului naționalităților. Acesta o arată cazul cu Horia-Cloșca, o arată cazul cu Avram Iancu, care din întimplare a fost un agitator de bună credință și se făcu martir. Și acum încă, fiind-că în Europa se arătau presemnele unor turburări, și pôte că și astăzi se mai arată încă, agitatorii fără sufletu își ridică capul, și când cu gură sângerătoare, când în mod absurd, strigă în lumea mare, că Maghiarii i asupresc, ducă la sapă de lemn naționalitățile și le tiranizează.

Astfelu a făcutu și Stefanu Albu și din asta causă a ajunsu să stea astăzi pe banca acușărilor. Și acușatul a vorbitu de asuprire, de tiranizare, și o basă a atacurilor sale este aceea, că poporul român este săracu și astfelu nu este în stare a corespunde cerințelor naționale. Acestă miseră însă își are istoria sa, despre care, veți bine, acușatul tace infundat.

Când ținuturile de mătăși, în urma infinitelor războaie, se pustie, și astfelu voră să le împoporeze cu coloni, Românii n'au voit să primescă sarcinile urbariale, poporul păstoru n'a voit să se cobore dela munte pe pământul bogat alu Țerei de jos, și astfelu s'a simțit necesitatea de a se coloniza pământurile cele bogate cu Germani. Sărbii n'au făcutu așa și de aceea astăzi sunt bogăți; poporul român a rămas săracu, der elu pörtă vina pentru acestă. Acușatul puțin se cugetă la asta și pune vina pe Maghiari.

Altă armă a lui Albu contra Maghiarimeii este cestiunea educației populului. Și acestă cestiune își are istoria ei. Baronul Iosif Eötvös, agerul ministru al instrucției publice, a deosebitu, a despărțit școlile comunale de școlile confesionale sau ale naționalităților. Românii, se înțelege, s'au alăturat la aceste din urmă. Fără ndoielă, că nivelul de inteligență al școlilor comunale stă pe o treptă multă mai înaltă, decâtu cela al școlilor naționalităților, cari sunt confesionale, — excepțiune făcendū școlile reformate și evanghelice — Românii însă li-a statu în putere, ca să aibă școli comunale, der nu li-au trebuit, și de aceea se plângu acum, că statul nu le dă ajutoare, nu-i sprijinesce. Der ore o face acestă statul cu altfelu de școle confesionale? Școlile confesionale ale protestanților, ale reformaților, ale evreilor primescū ore ajutoru dela stat? Pentru aceea însă acestea nu se vaeră și nu-și facu pretensiuni, nu înjură, nu calumniază Maghiarimea și statul maghiar.

A treia armă a acușatului este biserica. Românii, ca ori care popor, care nu are nici cultură, nici literatură, nici artă, se alipescū cu fanatism la religiune; acestă suplinesce la ei trebuințele soiiței, literaturii și ale artei. Și acum se ivesce un om ca Stefanu Albu, care ne'ncetat strigă: Uite acolo, tu popor săracu și amăritu, Ungurul voescu se'ți răpescă acestu unicu tesauru alu teu, totu ce ai tu: biserica ta. Pe când, decă acușatul n'ar avé réua voință, ar puté spune Românului, că lucrul stă tocmai dea'ndosele. În seculul trecut Românii au fostu sclavii Sărbilor, Sărbii li-au subjugat biserica, li-au subjugat naționalitatea. În decursul erei unguresci însă au căpătat episcopii autonome, și-au despărțit biserica de biserica sârbescă, de care a fostu subjugată. Pentru aceea însă acușatul strigă în lumea mare, că Maghiarimea le subjugă biserica și naționalitatea.

Bătătoare la ochi este împrejurarea, că acușatul și-a scrisu espectorările sale agitatore în limba germană; și acestă își are însemnătatea sa. În Un-

garia se află un milion și jumătate de Români și mare parte din acestia nu știu nemtesce, nu s'au obișnuit a ceti diare. Nici n'au fostu meniți pentru acestia articuli de mai sus, ci scopul scrierilor a fostu dublu: Au servit ca îndemnare agitatorilor-filiali, cari agiteză prin școli, prin vestitul gimnasiu dela Beiușu, pe la ospete și pe la banchete, și cari din acești articuli și-au scos materialul potrivit. Acestă este unul din păgubitoare scopuri ale articulelor încriminați; alu doilea scop însă este acela, de a compromite Ungaria înaintea străinilor din afară. „Rumänische Revue“ este scrisă în coloritu științificu, și astfelu se vede a fi un instrumentu potrivit pentru a da nascere unei păreri stângace despre noi înaintea celor din afară, să-i predisună rău față cu Ungaria, să-i facă să credă, că noi suntem tirani, călcători de drepturi. Acestă este mai mult, decâtu se pôte suferi. Ungaria este tolerantă față cu naționalitățile, numai în cele mai rare cazuri citéză pe agitatoru înaintea judecătoriei, pe când alte popore nu lasă ne'trebuințat acestu mijlocu. Albu însă a trecut peste marginea, până unde se estinde infinita noastră paciință. Elu a comis mare păcatu contra unicei legi de presă a lui Franciscu Deak, care dice: Nu minți! Albu a calumniat, a susținut neadeveruri, și cu minciunile lui, care-ți turbură sângele, a agitat contra naționalității maghiare; de aceea curtea cu jurați se pronunță în contra lui verdictul de vinovat. (Va urma).

După procurorul a vorbitu apărătorul Brediceanu. A urmat apoi o replică a procurorului, în urma căreia președintele a făcutu resumatul. După acestă s'a retrasu juriul și după 1/2 oră s'a enunțat verdictul. Pentru articulu de întâi, Stefanu Albu a fostu declarat vinovat cu 7 voturi contra 5, er pentru articulu alu 2-lea, privitor la biserica gr. or. a fostu achitat cu 8 voturi contra 4. În urma acestă tribunalul a condamnat pe Stefanu Albu la 3 luni închisore de stat și 300 fl. amendă, precum și la purtarea șeselor procesului.

Acușatul n'a insinuat recursu și a fostu imediatu predat procuraturii r.

Constituirea noului ministeru român.

În urma alegerii biourilor camerei și senatului, cabinetul dela 22 Martie și-a depus demisiunea. Conformu șesurilor constituționale, Regele a chemat pe d. Lascaru Catargiu, președintele camerei, și pe d. generalu Ionu E. Florescu, președintele senatului, spre a se sfătu. După acestă Regele a însărcinat pe d. Teodoru Rosetti cu compunerea noului ministeru în acord cu dorințele exprimate de majoritățile ambelor camere. Noulu ministeru s'a constituit în modul următor:

Teodoru Rosetti, președinte alu consiliului și ministru fără portofoliu;
G. Vernescu, ministru de justiție;
P. Carp, ministru de externe;
Principele Al. Stirbei, ministru de interne;
Generalu G. Manu, ministru de războiu;
Menelasu Ghermanu, ministru de finanțe;
Al. Lahovari, ministru al domeniilor;
T. L. Maiorescu, ministru al culturilor și instrucției publice.
Al. Marghilomanu, ministru al lucrurilor publice.

Noulu ministeru a și depus jurământul. Cu chipul acesta, dice „România“, organul D-loru Catargiu-Vernescu, o împăcare deplină și o înțelegere perfectă s'a făcut între diferitele nuanțe, cari compun majoritățile parlamentului. Noulu ministeru este eșit din sinul Camerelor, și este prin urmare expresiunea cea mai proprie a majorităților. Elu este ultima voință manifestată de

întreaga țară prin alegerile din Octomvre. Acestu ministeru, ajutat de nise majorități puternice, și cari știu ce voiesc și ce gândesc, este meritul a vindeca ranele trecutului și a ne asigura un viitor mai bun.

Nici-odată atâtea capacități nu s'au vedut adunate la unu locu, scrie „Epoca“. Sunt în acestu cabinetu atâtea bărbați eminenti, atâtea oratori, încatu s'ar puté da acestui ministeru denumirea ce se dăduse, de altmintrelea pe nedrept, cabinetului lui Gambetta, „Marele Ministeru“. Ceea ce însă ne face să salutăm mai alesu cu o deosebită bucurie constituirea cabinetului actualu, este că vedem sevrișită în acestu ministeru unirea tuturor nuanțelor partidului conservatoru.

În fine, prin înțelegerea, care s'a stabilit, se pune capetu frământărilor parlamentare, la care asistăm de mai multe zile, intrigelor de culore, pe care le întrețineau și le alimentau cu dibăci rafinată toți adversarii noștri. Ați guvernul e sigur de o imensă majoritate, atatu în Cameră, cât și în senatu. Astfelu îndeplinirea aranjamentelor luate de noi cătră țară, realizarea reformelor făgăduite suntu asigurate. Mai mult. Valoarea bărbaților, cari compun actualul cabinetu, este o garanție, că reformele proiectate voru fi sevrișite în astfelu de condițiuni, în câtu ele voru fi utile țării și bine-cuvântate de națiunea întregă.

Pentru țară, să deschide ați o eră de legalitate, de cinste, de reforme și de progresu. Pentru partidul conservatoru începe o perioadă de glorie și de strălucire. Partidul conservatoru și țera întregă vor saluta cu bucurie noulu ministeru, ca unu semn de fericire pentru țară, după 12 ani de jale și de suferințe.

Rămâne acum să vedem, până unde acestă înțelegere seu împăcare de faptu, va fi și o înțelegere seu împăcare morală între junimiști și liberali-conservatori, dice „Românul“. Până atunci nu ne putem opri d'a spune, de pe acum, care este părerea noastră asupra situațiunii și cum vedem noi lucrurile în viitoru.

Or-ce s'ar dice și ori cum s'ar privi lucrurile, junimiștii ca și liberalii-conservatori nu poté să fie mulțumiți de rezultatul negocierilor lor. Și acestă este lesne de înțelesu, decă ne dămu sémă de cele urmate până acum de o parte și de alta și de împrejurările în cari s'a făcutu înțelegerea dintre dênșii.

Și unii și alții au — cum se dice — altu ceva pe sufletu și altfelu cugetă asupra situațiunii, căci și unii și alții suntu nutriți de alte simțăminte și au porniri cu totul diferite. Der erau nevoiți să s'apropie și să-și dea mâna pentru a trece momentele de crasă, rămânendū în urmă să-și netedescă fie-care calea cum ar crede mai bine pentru a-și ajunge scopul.

Etă cum se esplică înțelegerea făcută, de a cărei trăniciă avem destule cuvinte să ne îndoim. Aliații de ieri, intrandū ați în guvern, au să aibă rolul lor în gospodăria guvernamentală, și acestă gospodărie nu pôte să mergă când unu va trage intr'o parte și altul în alta. Amu mai vedutu noi însoțiri de fel lu acesta și scim, care li-a fostu traiul și ce s'a alesu până în cele din urmă de totă gospodăria lor. Fiăcare a căutat la începutu să facă, cum dice Francesulu, „bonne mine à mauvais jeu“, până ce i-a venit momentul oportunu pentru a cere divorțulu și a rupe astfelu ori-ce însoțire politică.

Vom vedé ce are să se întemple mai târziu cu gospodăria guvernamentală, prin însoțirea junimiștilor cu liberalii-conservatori; cum are să le fie traiul și cine va cere divorțulu!

Junimiștii vrău să inaugureze o

eră nouă, scrie „Democrația“... Ei publicară o seriă de proiecte de legi cu gându să deie o față mai spălată conservatismului ruginitu, incapabilu de a concepe o idee nouă, incapabilu de a simți adevăratele nevoi sociale și de a căta soluțiunea lor. Conservatorii răspunseră printr'unu manifestu stupidu, care nega întreaga tendință a proiectelor junimiste. Și cu tôte aceste junimiști și conservatori se prezentau mâna în mâna înaintea alegătorilor.

Guvernul junimistu a combătutu cu furie partidul liberalu în alegeri. Numai forte puțin liberali s'au străcurat în cameră și senatu...

Conservatorii nu s'au esplicat în deajunsu înaintea alegătorilor, junimiștii nu au esplicat alegătorilor de ce sprijină ei pe conservatori, dăstrea guvernamentală, ca totdeauna s'a ferit de a se esplică. În acestă zăpăcăla guvernul junimistu a storsu o majoritate însemnată din alegeri. Cu tôte acestea, abia adunate corpurile legiuitoare, junimiștii s'au găsit în minoritate și în senatu și în cameră.

Părerile fôiei guvernului „România Liberă“ și ale fôiei d-lui Dumitru Brătianu „Națiunea“ nu le-am pututu reproduce, din causă că amendouă aceste diare nu ni-se dau afară, fiindu-le detrasu debitul postal.

SCRILE DILEI.

Domnele române din Budapesta, printrune de recunoștință pentru marea apărătoare a drepturilor femeii și ilustra literată Dora d'Istria, de curend repausată, au adresat contelui Gubernatis, amicului din Florența alu principesei Elena Ghica-Masalsky următorea telegramă:

Contelui de Gubernatis

Florența.

Cu pietate depunem lacrimile și recunoștința noastră pe mormentul ilustratei Dora d'Istria, care a fostu gloria și apărătoarea femeii

Pentru damele române din Budapesta

Constanția de Dunca Schiau.

Institutul de pensii alu căilor ferate ale statului are intențiunea să construască în Clușu unu palatu și a imbiat decă pe direcțiunea postală și telegrafică din Sibiu să închirieze localu în acelu palatu, ce i-lu va pune la dispozițiune, bine întocmitu, încă în tòmna anulului 1889.

Ca să aibă cetitorii noștri o idee clară despre gruparea partidelor în camera română, le dăm următorele amărune: Din numărul totalu de 183 deputați, ce compun camera, scădendū 11 locuri vacante (10 prin duple alegeri și 1 prin invalidare), rămân 172 scaune ocupate. La alegerea președintelui camerei au fostu de față 167 deputați: 40 au votat pentru d-lu Dumitru Brătianu, candidatul opoziției liberale; 105 pentru candidatul conservatoru Lascaru Catargiu; guvernul nefiind sigur de succesu, n'a pus candidat; bilete albe au fostu 14, ale junimiștilor puri, cum dice „Telegrafulu“. La alegerea vicepreședinților au fostu de față 166 deputați: 129 au votat pentru conservatorulu Ilariu Isvoranu pe tôte listele, 92 pentru junimistulu V. Pogor pe lista junimistă (guvern.), 84 pentru liberalulu Gr. Cozadini pe lista liberală și conservatoru, 83 pentru conservatorulu generalu Manu pe lista liberală și conservatoru. Din acestu rezultat se vede, dice „Telegrafulu“, că guvernulu față cu elementele opozante, din 166 votanți n'a întrunit decâtu 93 voturi, adecă 9 voturi mai mult decâtu majoritatea legală. Conservatorii puri, ajutați de mare parte din liberali, n'au întrunit pentru celu mai agreat membru alu lor, generalulu Manu, decâtu 83 voturi, adecă jumătate din numărul votanților.

Simon Fröhner din Iadă se vede că a rămnit la laurii „patriotici“ kulturegyletesci. A intervenit adecă pentru înființarea unei școle ungurești de stat în această comună. Petițiunea a înapoiat'o comitetului administrativ al comit. Bistrița la oficiul comunal, ca să o întregescă și să se dea părerea. Scivor Români să dea răspunsul covenitului celorlți voescu a'i maghiarisa? Credem că da.

In comitatul Albei de Jos, precum scrie „Pesti Naplo“, au fost suspendați din postu notari de ceru din Spalanca și Secaci-Presaca pentru manipulare frauduloasă cu banii de dare.

In Boroșneul mare, comit. Treiscaune, e de ocupat postu de magistru postal, pe lângă o cauțiune de 100 fl. Léfa anuală e 150 fl., cheltuel de cancelaria 40 fl., cheltuel de înmânare 24 fl. și pentru espedare o sumă ce se va hotări ulterior. Petițiunile se adresează până la 6 Decemvre n. la direcțiunea postală din Sibiu.

Lucrările dela fortificațiunile Bucureștilor urmăză cu mare activitate. Pentru momentu se aședă tunurile Krupp.

In diarul sərbu „Zastava“ a apărut un nou articolu asupra vieței literare a augustei scriitoare Carmen Sylva.

Causa parochielor mixte române-serbe.

Arad, 12/24 nov. 1888.

Când cu despărțirea ierarhică a Românilor ortodocși de către coreligionarii sərbi, s'a datu peste o pedecă: comunele mixte. Delegațiunile ambelor congrese s'au înțeles, ca în acelea să se încerce o împăcare pe cale amică, érá unde n'ar succede, acolo se urmeze calea procesului pentru despărțire.

Maiestatea Sa s'a îndurată a delega, pentru atari procese, tribunalul reg. din Budapesta, cu însărcinarea, că procesele acelea au să se trateze afară de seriă și scutite de timbru.

Se duseră două-deci de ani dela înființarea mitropoliei române ortod. der Români, din comunele mixte, în carl n'a succesu împăcarea amică, rămaseră totu sub Sərbii, că deși aveamă acum unu tribunalu delegat, legiștii nostri, până a nu începe procesul, socotiau să se înțelgă bine asupra cestiunilor prealabile: cui compete actoratul? contra cui să se îndrepte acțiunea? carl obiecte și lucrări vinu sub împărțire? dintre speciile de procedură civilă care să se aplice aici?

Aceste întrebări suntă acum solveate din incidentul procesului primu de astă natură, ce l'a avut comuna Chinesu (Knez) din comitatul Temișului. Alăturându-ve aici sentința finală ce aduse Curia reg., dorim prin această să spunem legiștilor noștri și fraților din comunele mixte, că étă calea, modul și formularul, acum puteți procedea despărțire și eliberare.

Importanța acestui actă va fi deplinu înțelșă, decă vomu spune onoraților cetitor, că mai suntă peste 50.000 de Români sub ierarhia sərbescă, ceea ce va să dică, nu numai cu numărul, der și cu puterile materiale economice întrecu departe cauzele române-grecesci din Brașov și din Budapesta.

Étă sentința Curiei regesci de care făcurăm mențiune:

Nr. 5702. P. 1888.

In numele Maiestății Sale, alu regelui.

Curia regă ungarică:

Actori Miron Romanul arhiepiscop și metropolitu greco-oriental român, și Ioanu Meșianu episcopu român greco-oriental din Arad, și credincioșii români greco-oriental din comuna Chinesu pentru comuna bisericescă greco-orientală română ce are să se înființeze în Chines, reprezentați de avocatul Georgiu Sərbu.

Acusații Germanu Angeliciu patriarchu greco-oriental sərbesc, Georgiu Brancoviciu episcopu greco-oriental din Timișora și Nicolau Nicoliciu parochu greco-oriental sərbesc din Chinesu, precum și credincioșii greco-oriental sərbi din Chinesu pentru comuna bisericescă greco-orientală sərbă ce are să se înființeze în Chinesu, reprezentați de avocatul Petru Iocoviciu,

în procesul ordinaru pentru despărțirea bisericescă și pentru averea parochială și școlară, ce s'a pus în curgere înaintea tribunalului reg. din Budapesta ca înaintea judecătoriei delegate, și totu acolo s'a deliberat cu sentința din 17 Ianuaru 1888. Nr. 34.678 érá după apelațiunea părții acusatore s'a revăduțu la tabla reg. judiciară din Budapesta cu sentința din datul 10 Aprilie 1888 Nr. 10.611,

acum după apelațiunea părții acusatore din 11 Maiu 1888 Nr. 15.723, curia luându acel procesu la revisiune în ședința sa publică ce s'a ținut în 20 și 21 Septemvre 1888, aduse următoarea

Sentința:

I.

În privința edificiului bisericesc și a fondului bisericesc, precum și în privința aparamintelor și aparteninelor bisericesci, mai departe în privința averii școlare și a capitalului bisericesc ce este depus la institutul de creditu „Timișiana“, se schimbă sentințele amânduror județelor inferioare astfel, că

1. edificiul bisericesc și fondul bisericesc de sub Numărul topografic 350. din protocolul de carte funduară cu Nr. 306 alu comunei Chinesu, și casa cu Nr. 559., cuprinsă în acel protocolu sub Nr. top. 591. dimpreună cu aparamintele și apartenințele bisericesci ce suntă enumerate în sentința judecătoriei prime în artea dispozitivă sub II. 2-9. — și excepționându numai cărțile bisericesci în limba slavă — se aduce acusatorei comune gr. or. române din Chinesu, ca parte eschivă din comuniune și proprietate a comunei aceleia dreptu fundațiune bisericescă cu acel adaus, că acusatorea comunu bisericescă gr. or. română din Chinesu, pentru rescumpărarea acelor obiecte, este datore să plătescă acusatorei comune bisericesci gr. or. serbe din Chinesu 4990 florini 17 cruceri, —

5. casa școlară dela Nr. 283. cu fundul casei și cu grădina, de sub Nr. top. 306. cuprinsă în protocolul Nr. 264. de carte funduară a comunei Chinesu, precum și noulu edificiu de școlă rădicat pre acel fundu, cu grajdul, șoprul, cocina și fântâna (sentința judecătoriei prime, II. 12-17) se aduce acusatorei comune bisericesci gr. or. române ca parte eschivă din comuniune și proprietate dreptu fundațiune școlară, cu acel adaus, că partea acusatore este datore, pentru rescumpărarea acelor obiecte, să plătescă acusatorei comune bisericesci sərbesci gr. or. 2359 fl. 18 cr.; din contra

3. grădina suplitoare și fânatul de sub Nr. top. 821 și 1726, cuprinse la cartea funduară în protocolul aceleia cu Nr. 264. se dispune ca să se împărtescă în natură între comunile bisericesci litigante, astfel ca 2/3 să se dea în proprietate și în posesiunea comunei bisericesci acusatore române, ér 1/3 acusatorei comune bisericesci serbe, dreptu fundațiune școlară, conformu procedurii de essecuțiune regulată în șș. 220. și 221. articulu de lege LX. din 1881.

4. Capitalul bisericesc de 3441 fl. 57 cr. depus la institutul de creditu „Timișiană“ dinpreună cu interesele, compete în 3/4 dreptu proprietate comunei bisericesci române acusatore (2867 fl. 80 2/3 cr.) érá comunei acusatore 1/4 (573 fl. 56 1/3 cr.)

II.

În privința celorlți 3 sesiuni preoțesci, cuprinse în protocoalele cu Nr. 538, 557 și 558. din cartea funduală a comunei Chinesu, se aprobă sentința apelată dela tabula regiă judiciară, și acestea să se împartă în natură între comunile bisericesci litigante, precum arată sentința

judecătoriei primo în partea sa dispozitivă sub III. punctele 19, 20, 21 și IV. punctele 5, 6.

III.

Ce privește locul cimiterului vechiu și locul cimiterului nou, mai departe pretensiunile active ale bisericii după trasul clopotelor, scaune, bani imprumutați și interesele restante după acei bani, precum și în privința acțiunii de compensațiune ce a rădicat'o partea acusată pentru usufructul ce nu s'a prestatu dela averea școlară, — rămâne neatinsă sentința forului alu doile, respective dispozițiunile din sentința judecătoriei prime III. 22, 23, 24 și IV. 8, 9 și V. 3 precum și cele de sub VII.

De asemenea rămân neatinsă acele dispozițiuni din sentințele judecătoriei inferioare, de după carl cărțile liturgice în limba slavă, tôte au să se predea acusatorei comunu bisericesci serbe, érá matriculele tôte au să se pună sub îngrijirea preotului român, rezervându-se preotului sərbu dreptul a le întrebuița gratuitu (sentința judecătoriei prime IV. 7 și V. 2.)

IV.

Suma de rescumpărare, judecată mai sus, sub I. 1. și 2. în 4990 fl 17 cr. și 2359 fl 18 cr. de totu 7349 fl. 35 cr. se îndatoresce comuna bisericescă acusatore română ca, în decurs de 3 ani, socotindu-se dela inmanarea sentinței de față, s'o plătescă comunei bisericesci acusatore serbe, în trei rate anual egale, amenințându-i-se cu essecuțiune. Érá până când nu va plăti deplin această sumă, comuna bisericescă română este datore să sufere ca în biserică, cu privire la limba și la ordinea serviciului dumnezeesc, să rămână starea ce a fostu mai înainte de începerea acțiunii de despărțire.

Der în privința nemobililor, se îndreptătesc făcare dintre comunele bisericesci litigante, ca împărțirea factică s'o pôtă urgé și prin essecuțiune, în sensul sentinței de față, și după decurgerea alor 15 zile dela imanare, autorisându-se fie-care parte, ca dreptul său de proprietate la nemobile, ce i-s'a aduceat, să-lu pôtă incorpora la cartea funduală (însemnându caracterul naționalității sale.) Cu o cale se enunță prin această, că pentru essecutarea sumei de rescumpărare 7349 fl. 35 cr. aduceate comunei bisericesci acusatore serbe, totodată să se incorporeze la cartea funduală și sarcina pe nemobilele comunei bisericesci acusatore române.

Érá cu suma capitalului, ce s'a depus la institutul de creditu „Timișiana“, făcare comună bisericescă litigantă pôte dispune numai decâtu, în proporțiunea de proprietate ce i-s'a aduceat mai sus sub I. 4. și — precum de sine se înțelge — între marginile contractului ce-lu voru fi avënd cu numitulu institutu de creditu.

V.

Cu privire la speșele curmate ale procesului și la onorariile stabilite advocatorilor, se aprobă sentințele judecătoriei inferioare, érá onorariul advocatorului acusatoru pentru apelațiunea ultimă se stabilește în 60 fl. avëndu partida sa proprie să-i solvescă peste speșele de timbru. (Va urma).

Literatură.

Niță Dragă, schiță din vieța unui muncitoru, de I. C. Panțu, a eșitu în broșură de 76 pagine octavă, cu prețulu de 20 cr.

Logofătul Mateiu, novelă de același autoru, o broșură de 105 pagine octavă, cu prețulu de 40 cr.

Amendoșe novelele se află de vânzare la librăria N. I. Ciurcu în Brașov.

Congresul de tuberculose.

Raportul d-lui Dr. Z. Petrescu asupra lucrărilor întâiului congres pentru studiul tuberculosei, ținută la Parisu dela 25-31 Iulie 1888.

(Urmare.)

III. Modul de transmitere a tuberculosei dela omu la omu.

- 1) Calea uterină; 2) Calea digestivă;
- 3) Calea respiratore; 4) Calea oculară;
- 5) Calea cutaneă și subcutaneă.

Tuberculosa se pôte transmite dela omu la omu prin ereditate dela părinți la copii, prin alăptare dela mămă și dela doică, prin cohabitare, prin spută

umedă și uscată și prin sărutatul pe gură între persoanele tuberculose cu cele sănătoșe.

Cornil, profesorul de anatomia patologică la facultatea de medicină din Parisu, a comunicat congresului experiențele făcute sub direcțiunea sa de către doctorul rus Dobroklonsky.

Resultatele obținute în urma acestor experiențe infirmă părerea acreditată până astăzi în sciință și susținută cu atât talentu de profesorul Debove, că mucóșele ar constitui o barieră în contra întroducerii bacilului tuberculosu în organismul animal și că numai în urma unei fisuri și exfoliațiunii epiteliale s'ar pôte introduce acestu bacil în organismu. — Din experiențele lui Cornil și Dobroklonsky resultă, din contra, că contagiunea și infecțiunea tuberculosă se pôte efectua chiar prin epitelul normalu alu viscerelor și alu canalelor organice.

Acastă descoperire este una din cele mai importante și ne face a gândi seriosu la măsurile profilactice de luat în contra contagioșității tuberculosei; căci în aceste condițiuni de contagioșitate, conviețuirea cu unu tuberculosu devine din cele mai periculoșe, și prin urmare izolarea și sequestrarea tuberculosilor se impune imperiosu oricărei administrațiuni sanitare și familiilor.

Prin diferite raporturi ale cohabilitațiunii, unu tuberculosu transmite neconțenit germentul bólei sale tuturor acelora cu carl se pune în relați.

Prin diferitele secrețiuni și excrețiuni unu tuberculosu propagă continuu bóla sa celorlți mai sănătoși și viguroși vecini ai săi. Prin expectorațiunea sa mai cu semă unu tuberculosu infectă pe toți acei, carl îl incunjoră. De aceea se impune în modu riguros desinfecțiunea sputei, chiar în căile respiratorii, prin inhalatiunile de aer încărcat cu substanțe antiseptice și microcicide.

(Va urma).

Rectificare. Numărul trecut, de Duminică, 250, alu fôiei noastre pörtă datul greșitu de 15 (26) Noemvre în locu de 13 (25) Noemvre.

Cursul pieței Brașov

din 26 Noemvre st. n. 1888.

Bancnote românesci	Cump.	9.36	Vënd.	9.38
Argintu românesc	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'ori	„	9.63	„	9.66
Lire turcesci	„	10.92	„	10.95
Imperiali	„	9.92	„	9.95
Galbeni	„	5.70	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesci	„	122.—	„	123.—
Discontul	„	6 1/2 — 8%	pe anu.	

Cursul la bursa de Viena

din 24 Noemvre st. n. 1888.

Renta de aur 4%	101.05
Renta de hărtă 5%	92.20
Imprumutul căilor ferate ungare	144.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	93.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	117.—
Bonuri rurale ungare	104.50
Bonuri cu clasa de sortare	104.50
Bonuri rurale Banat-Timiș	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale transilvane	104.—
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vint unguresc	99.50
Imprumutul cu premiul unguresc	131.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.75
Renta de hărtă austriacă	81.85
Renta de argint austriacă	82.75
Renta de aur austriacă	109.80
Losuri din 1860	139.90
Acțiunile băncii austro-ungare	877.—
Acțiunile băncii de credit ungar	802.—
Acțiunile băncii de credit austr.	307.10
Galbeni împărătesci	5.77
Napoleon-d'ori	9.64 1/2
Mărci 100 imp. germane	59.77 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	121.85

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cea mai bună 66,33-26
Hârtie de țigarrete
este veritabilul
LE HOUBLON
fabricată franceză
de GAWLEY & HENRY, în PARIS
A se feri de imitațiune.

Acastă hârtie se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann, profesor de chimie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă;

17, rue Bérenger, à PARIS

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Albrecht & Zillich.

No. 10,152—1888.

32M 8-2

PUBLICAȚIUNE.

Asupra arândării dreptului ce se compete comunei orașenești Brașov în încasarea banilor de stătuț și competițelor de tîrgu, se va ținea spre acest scop *Joi în 6 Decembrie a. c.* o pertractare scripturistă de oferte. Acest drept se arandă pentru perioada din *1 Ianuarie pînă la 31 Decembrie 1889.*

Spre acest scop se provocă toți amatorii, ca pînă în *6 Decembrie a. c. înainte de prînz 12 ore*, să-și așternă la oficiul economic orașenești ofertele scripturistice și sigilate, cărora are să se alătore 10% din arînda anuală oferată.

Deschiderea comisionară a ofertelor se va ține la *3 ore după prînz a aceiași zi.*

Ofertul trebuie să conțină declarațiunea, cum că oferentului i sunt cunoscute condițiunile de oferte și arînda și că se supune lor pe deplin. Totul în ofertă are să se amintescă în cifre și litere suma de arînda ce se oferă pe an.

Condițiunile de oferte și arînda se pot pînă în ziua pertractării de oferte examina la oficiul economic orașenești în decursul orelor de oficiu.

Brașov, 20 Noembrie 1888.

Magistratul orașenești.

ad. Nr. 392—1888.

a. f. sc. gc.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de al II-lea învățător la școala gr. cat. din Leșiu se escrie prin acesta concursu cu terminul de 16 Decembrie 1888 st. n.

Emolumentele împreună cu acestu postu sunt: 150 fl. v. a. de primit în rate lunare anticipative din fondul scolastic gr. cat. a Leșului, apoi cuartier liber și lemne de focu trebuinciose.

Concurenții vor avea a documenta etatea lor, serviciul de pînă acum, cualificațiunea de învățător și din limba maghiară.

Suplicele se vor înainta pînă la terminul statorit senatului scolastic gr. cat. din Leșiu p. u. Oláh Sztgyörgy.

Dela inspectoratul scolastic districtual gr. cat.

Năsăud, 17 Noembrie 1888.

Gregoriu Moisilă,
Vicar foraneu.

191,3—2

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sera.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenul mixt Nr. 318: 1 ora 55 minute după amiez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amiez.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amiez.
Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sera.

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICUL FAMILIEI. Diar beletistic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeră câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale și a. — mai departe tractează cestiumi literare și științifice cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întregu e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTUL ROMÂNUL. Diar bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbător și diverse ocașuni, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanții primesc gratisu totu alu patrulea esemplaru.

Numeri de probă se trimittu gratisu ori-cul cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla—Sz-ujvár.—Transilvania.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunsfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverită și apreată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesc la tôte sêrbătorile de peste anu, de I. Papiu. Unu volumu de preste 26 côle. Acest opu de cuvântări bisericesc întrece tôte opurile de acestu soi aparute pînă acum — avîndu și o notiță istorică la fiă-care sêrbătoare, care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzarulul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală. — Continuarea noiei: **Idealul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântana dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanul craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulul. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șulău. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și violele, poesii populare, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volumu de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurul dela Petrosă seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu arheologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea I, II, III, IV, cuprindă materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la tôte patru 1 fl. — câte una, deosebă 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandial), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețulu unui esemplaru cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opu, întocmit după lipsele școlearu nostre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai alesu directorilor și învățătorilor ca celor în prima liniă interesat.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manual de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maxim Popu, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Buteanu, prof. gimn. Unu volumu de peste 30 côle. Prețulu 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțu, profesor. Opu aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindend compozițiuni de totu soiulu de acte obveniente în referințele vieții socială — se pote întrebuița

cu multu folosu de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitaă și a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școala poporală pentru învățători și preparand. Broș. I. scriă de Gavril Trifu profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Cele mai effine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legatură de luxu 1.50—2.50

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumosu ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețulu unui esemplaru broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele, Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visul Prea Santei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iesă Christos. Prețulu unui esemplaru legat și spedit franco e 15 cr.